

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้ศึกษาได้เสนอผลของการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
2. ลำดับขั้นในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้ศึกษาได้กำหนดสัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้แทนผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

N แทน จำนวนคนที่ให้ข้อมูล

$\bar{X}$ แทน ค่าเฉลี่ย (Arithmetic Mean)

S.D. แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

ลำดับขั้นในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้ศึกษาได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับขั้นตอน โดยแบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ชุมชนท่าขอนยาง

ตอนที่ 2 วิเคราะห์การมีส่วนร่วมของชุมชนลุ่มน้ำชีกับภาครัฐต่อการอนุรักษ์ทรัพยากร

สัตว์น้ำ

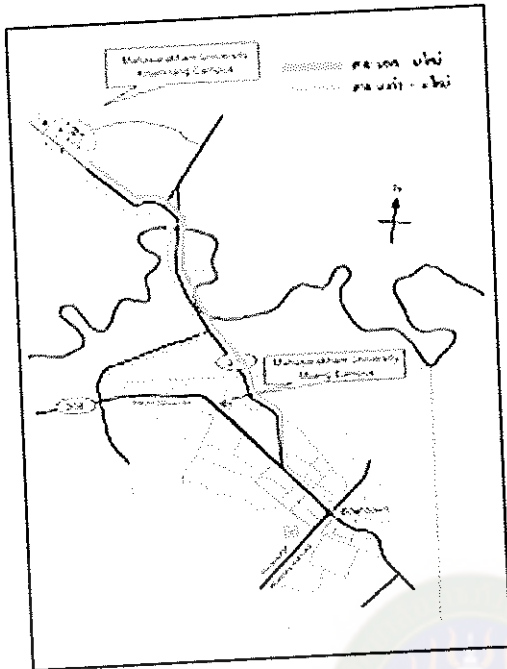
ตอนที่ 3 สร้างกระบวนการการพัฒนาการมีส่วนร่วมของชุมชนลุ่มน้ำชีกับภาครัฐต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์น้ำในท้องถิ่น

ตอนที่ 4 วิเคราะห์เจตคติของชุมชนลุ่มน้ำชีต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์น้ำ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ชุมชนบ้านท่าขอนยาง

ประวัติความเป็นมา : ในปี พ.ศ. 2388 ภายหลังจากที่ พระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงปราบกบฏอนุวงศ์ ทรงมีนโยบายล้มเลิกอาณาจักรเวียงจันทน์ และได้กวาดต้อนชาวเมืองคำเกิดมาสู่ยังดินแดนของไทยทางภาคอีสานกลุ่มที่อพยพมาเป็นกลุ่มใหญ่ คือกลุ่มท้าวคำ ก้อนเจ้าเมืองคำเกิด ได้อพยพมาเข้ามาซึ่งเป็นกลุ่มผู้อยู่พระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัวโปรดเกล้าฯให้ชาวผู้อยู่กลุ่มนี้ตั้งอยู่ท่าขอนยางพระราชทานเมื่อว่าเมืองท่า ขอนยางโปรดเกล้าฯให้ พระคำก้อน น เป็นพระสุวรรณภักดีเจ้าเมืองท่าขอนยางคนแรกเป็นเมืองจัตวาขึ้นกับเมืองกาฬสินธุ์ ซึ่งเป็นเมืองเอกลกจากนั้นได้รวมกันกับชาวบ้าน ที่อพยพมาสร้างวัดขึ้นสองวัด ได้ประกอบอาชีพทำมาหากินอยู่ฝั่งเหนือของแม่น้ำชี ซึ่งเป็นแม่น้ำสำคัญทางการขนส่ง และการค้าแลกเปลี่ยนของเมืองท่าขอนยางเพราะเนื่องจากฝั่งใต้เป็นเขตของเมืองร้อยเอ็ดจึงไม่มีการใช้พื้นที่ฝั่งนั้นในการทำมาหากินหลังจากนั้นอีก 20 ปีต่อมา พ.ศ. 2408 จึงได้มีการตั้งเมืองมหาสารคามขึ้นตั้งแต่นั้นมาเขตฝั่งใต้ของแม่น้ำชีก็เป็นเขตของเมืองมหาสารคามต่อมาในปี พ.ศ. 2417 พระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้โปรดเกล้าฯตั้งเมือง กันทรวิชัย ขึ้นอีกที่บริเวณบ้านคันธาร์จาก ท ลัก ฐานพบว่าพระสุวรรณภักดี (คำก้อน) เจ้าเมืองคนแรกถึงแก่อนิจกรรม เมื่อ พ.ศ. 2396 จึงได้ให้ อุปฮาด (ไม่ทราบชื่อ) เป็นสุวรรณภักดีคนที่สองแทนให้ท้าว หนู บุตรพระสุวรรณภักดี (คำก้อน) เป็นอุปฮาดเมื่อพระสุวรรณภักดีคนที่สอง ถึงแก่อนิจกรรม ไม่ปรากฏปีแน่ชัดพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงโปรดเกล้าฯให้ อุปฮาด (หนู)ขึ้นเป็นพระสุวรรณภักดีคนที่สาม เลื่อนราชวงศ์ขึ้นเป็น อุปฮาด ให้ท้าวพรหมา เป็นราชวงศ์ พระสุวรรณภักดี (หนู)ปกครองต่อมาจนถึงปี พ.ศ. 2426เจ้าเมืองท่าขอนยางคนที่สามได้อพยพครอบครัว และผู้คนจำนวนหนึ่งจากเมืองท่าขอนยางไปทำราชการขึ้นกับเมือง ท่าอุเทน “จากการเกิดไม่พอใจกับเจ้าเมืองกาฬสินธุ์” จากนั้นเป็นต้นมา เมืองท่าขอนยางจึงไม่มีเจ้าเมืองปกครอง และพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงโปรดเกล้าฯให้ ท้าวพรหมาเป็นผู้รักษาราชการเมืองท่าขอนยางแทน ตั้งแต่นั้นเป็นต้นมาเมืองท่าขอนยางก็ได้ลดความสำคัญลงนับเวลาทั้งหมด 94 ปี เฉพาะหมู่บ้านท่าขอนยาง แบ่งการปกครองออกเป็น 5 หมู่บ้าน คือ หมู่ที่ 1, 2, 3 และ 4 และแยกหมู่เพิ่มเติมในภายหลังเป็นหมู่ที่ 11 อีกหมู่หนึ่ง และมีชุมชนท่าขอนยางเป็นชุมชนหนึ่งในหมู่บ้าน

แผนภาพที่ 2 ชุมชนบ้านท่าขอนยางในปัจจุบัน

ท่าขอนยางเป็นชุมชนเก่าแก่ มาตั้งแต่ปี พ.ศ.2443 จนถึงปัจจุบันเป็นเวลา 102 ปี จำนวนประชากร 3,621 คน ประชาชนส่วนใหญ่เป็นคนไทย เชื้อสายไทย นับถือศาสนา อาชีพหลักคือ ทำนา อาชีพเสริม ค้าขาย ปลูกผัก ทอผ้า เลี้ยงสัตว์ จับสัตว์น้ำ ตั้งอยู่ในเขตการปกครองของอำเภอกันทรวิชัย พื้นที่ทั่วไปเป็นพื้นที่ลาดต่ำจากทิศเหนือไปทางทิศใต้เข้าหาลำน้ำชี พื้นที่ส่วนใหญ่จะเป็นที่ราบกว้าง และมีบางส่วนติดกับลำน้ำชี เป็นที่ราบลุ่ม นอกจากนี้ทางทิศใต้ของตำบลมีแม่น้ำชีไหลผ่าน

ทิศเหนือ ติดกับ ตำบลคันธารราษฎร์ อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม

ทิศใต้ ติดกับ ตำบลเกิ้ง อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม

ทิศตะวันออก ติดกับ ตำบลขามเฒ่าพัฒนา อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม

ทิศตะวันตก ติดกับ ตำบลขามเรียง อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม

ตอนที่ 2 วิเคราะห์การมีส่วนร่วมของชุมชนผู้นำชี้กับภาครัฐต่อการอนุรักษ์ทรัพยากร สัตว์น้ำ

คนในชุมชนถือว่าทรัพยากรสัตว์น้ำมีประโยชน์และสำคัญต่อการดำรงชีวิตกับ
คนในชุมชนมาหลายรุ่น รุ่นสู่รุ่นตั้งแต่สมัยปู่ ย่า ตา ยาย ทั้งเป็นอาหาร สร้างรายได้เลี้ยงตนเอง
และครอบครัว โดยการทำประมงน้ำจืดเป็นทั้งอาชีพหลัก และเป็นอาชีพเสริมให้กับคนใน
ชุมชนหลังจากฤดูทำนา

แผนภาพที่ 3 คนในชุมชนใช้ประโยชน์กับทรัพยากรสัตว์น้ำ

“ชาวบ้านเขาทำประมงน้ำจืดกัน เป็นอาชีพเสริม แล้วยังใช้น้ำจืดทำนาปรัง คน
ในหมู่ 2 ส่วนใหญ่จึงจะทำเป็นอาชีพหลัก”

(สัมภาษณ์ผู้ใหญ่บ้าน, 11 สิงหาคม 2554)

“ใช้ประโยชน์กับน้ำชีได้มากเลย ตั้งแต่หาปลา หาปู สิ่งมีชีวิตที่อาศัยอยู่ในน้ำ เพื่อใช้ทำอาหารในแต่ละวัน ไร่ขาย”

(สัมภาษณ์คนในชุมชนคนที่5, 20 สิงหาคม 2554)

“เอามาทำกับข้าว ทำป่น ทำแจ่ว มาทอด ต้มกินในบ้าน ก็อยู่ได้ มีเงิน มีรายได้ก็เพราะหาปลานี้แหละ”

(สัมภาษณ์คนในชุมชนคนที่2, 15 สิงหาคม 2554)

“ปลาในแม่น้ำชีนี้ใช้เป็นอาหาร ให้มานานแล้ว สมัยก่อนมันก็มีอยู่มากนะ แต่เดี๋ยวนี้ก็ทำได้บ้าง แต่ไม่มาก ทำนาเสร็จหน้านาแล้วตาก็จะมาหาปลา”

(สัมภาษณ์คนในชุมชนคนที่1, 12 สิงหาคม 2554)

คนในชุมชนให้ความร่วมมือและมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์น้ำ โดยการไม่จับสัตว์น้ำในฤดูวางไข่ ช่วยภาครัฐในการประชาสัมพันธ์ บอกต่อให้เพื่อนบ้านที่ไม่ได้รับข่าวสารทราบ การทำตนเป็นตัวอย่างที่ดี แนะนำ/ตักเตือน/ห้ามปราม ผู้ทิ้งขยะ สิ่งปฏิกูล ลงในลุ่มน้ำชีเพื่อเป็นการป้องกันมลพิษทรัพยากรน้ำ ร่วมเป็นอาสาสมัคร ต้นตัวในการดำเนินการอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์น้ำลุ่มน้ำชี เพื่อเป็นการช่วยเพิ่มปริมาณสัตว์น้ำ

“ในช่วงวางไข่ ไม่อยากให้จับปลา ในช่วงเดือนพฤษภาคม-ธันวาคม ไม่อยากให้จับปลาที่ยังเล็ก เพราะมันจะสูญพันธุ์ ไม่มีไว้ให้ลูกหลานได้กินต่อไป”

(สัมภาษณ์ผู้ใหญ่บ้าน, 11 สิงหาคม 2554)

“ก็คนในหมู่บ้านนี้แหละเป็นอาสาสมัครกัน ช่วยกันทำความสะอาดแม่น้ำ ถ้าคลอง ไม่ทิ้งขยะลงในแม่น้ำช่วยกัน”

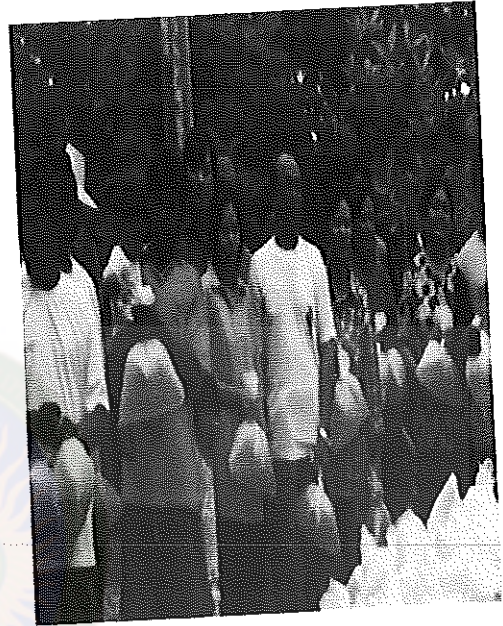
(สัมภาษณ์คนในชุมชนคนที่5, 20 สิงหาคม 2554)

“ถ้าได้ยื่นผู้ใหญ่บ้าน หน่วยงานเขามาประกาศก็จะบอกต่อ บอกกัน บางคนแม้แต่ทำงาน ไปทำงานที่อื่นบางทีก็ไม่ได้ยิน ว่าเขาให้ทำอะไร เอาปลามาให้ ให้ดูแลทำความสะอาด ช่วยกันไม่ทำความสกปรก ให้มันเน่าเสีย”

(สัมภาษณ์คนในชุมชนคนที่1, 12 สิงหาคม 2554)

มีหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนเข้ามามีบทบาทกับชุมชนในการอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์น้ำ เช่น กรมประมง เทศบาล มหาวิทยาลัย เข้ามาดูแล ตรวจสอบ ประชาสัมพันธ์ให้

ชาวบ้านถึงเห็นความสำคัญของการอนุรักษ์สัตว์น้ำและไม่จับปลาในฤดูวางไข่ และให้พันธุ์ปลา พันธุ์สัตว์น้ำแก่ชุมชนปล่อยลงแม่น้ำชี เพื่อเป็นการอนุรักษ์ต่อ ไม่ให้สูญพันธุ์

แผนภาพที่ 4 รัฐให้พันธุ์สัตว์น้ำแก่คนในชุมชน

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKAM UNIVERSITY

“ประมงจังหวัด นำพันธุ์ปลามาให้ตัวแทนชุมชนดำเนินการปล่อยพันธุ์สัตว์น้ำลงในแม่น้ำชี แนะนำให้ชุมชนอนุรักษ์ปลา ไม่จับปลาเล็กปลาน้อยมากเกินไป เด็ดข้อมันจะสูญพันธุ์หมดไป”

(สัมภาษณ์คนในชุมชนคนที่ 4, 18 สิงหาคม 2554)

“เทศบาลให้ปลามา และมีการปล่อยปลาร่วมกันระหว่างเจ้าหน้าที่และชาวบ้านเรา บางปีก็ให้พันธุ์สัตว์น้ำมา ช่วงจะเข้าฤดูวางไข่ของปลา ก็จะมีกรมประมงเข้ามาประชาสัมพันธ์ฝากผู้ใหญ่บ้านมาบอก ไม่ให้พวกเราจับสัตว์น้ำ เพราะจะสูญพันธุ์”

(สัมภาษณ์คนในชุมชนคนที่ 1, 12 สิงหาคม 2554)

“เทศบาลตำบลท่าขอนยาง มาแนะนำให้เลี้ยงปลา วิธีเลี้ยง เอาพันธ์ปลา มาแจกให้บ้านแต่ละหลังเลี้ยง บ้านละ 2 ถุงและไม่ให้ชาวบ้านจับปลาตอนที่มันวางไข่ แต่เราก็จับกินอยู่นะ เอามาแค่พอกินเลี้ยงตนเอง เป็นอาหาร”

(สัมภาษณ์คนในชุมชนคนที่ 5, 20 สิงหาคม 2554)

“ในช่วงวางไข่ ไม่อยากให้อาบน้ำปลา ในช่วงเดือนพฤษภาคม-ธันวาคม ไม่อยากให้อาบน้ำปลาที่ยังเล็ก เพราะมันจะสูญพันธ์ ไม่มีไข่ให้ลูกหลานได้กินต่อไป”

(สัมภาษณ์ผู้ใหญ่บ้าน, 11 สิงหาคม 2554)

ตอนที่ 3 กระบวนการพัฒนาการมีส่วนร่วมของชุมชนลุ่มน้ำชีกับภาครัฐต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์น้ำในท้องถิ่น

กระบวนการพัฒนาการมีส่วนร่วมของชุมชนลุ่มน้ำชีกับภาครัฐต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์น้ำในท้องถิ่นมีลักษณะใช้วงจรเดมมิ่ง (PDCA) เข้ามาช่วยในการดำเนินกิจกรรม คือ 1. มีการวางแผนการปฏิบัติงาน (P:Plan) 2. ปฏิบัติตามแผนที่วางไว้ (D:Do) 3. ตรวจสอบการปฏิบัติงาน (C:Check) และ 4. มีการปรับปรุงการปฏิบัติงาน (A:Action) โดยมีรายละเอียดของการดำเนินงาน ดังนี้

เริ่มต้นจากหน่วยงานภาครัฐมีการวางแผนการดำเนินงาน จัดงบประมาณ จัดกิจกรรมในการเข้าสู่ชุมชนเพื่อการอนุรักษ์ และขยายพันธ์สัตว์น้ำโดยให้คนในชุมชนมีส่วนร่วมและเห็นความสำคัญ

ขั้นตอนที่ 2 หน่วยงานภาครัฐเข้ามามีบทบาทกับชุมชนในการอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์น้ำ เข้ามาประชาสัมพันธ์ สร้างความตระหนักให้ชาวบ้านเห็นถึงประโยชน์ของทรัพยากรสัตว์น้ำที่คนในชุมชนใช้ประโยชน์มา รุ่งสู่รุ่น และเล็งเห็นถึงความสำคัญของการอนุรักษ์เพื่อให้ดำรงไว้ไม่ให้สูญพันธ์

ขั้นตอนที่ 3 หน่วยงานภาครัฐมอบพันธ์ปลา พันธุ์สัตว์น้ำให้ชาวบ้านไว้เลี้ยงส่วนหนึ่ง พร้อมทั้งให้ความรู้ในการเลี้ยงพันธ์สัตว์น้ำต่างๆและส่วนหนึ่งปล่อยลงแม่น้ำชีเพื่อให้เจริญและขยายพันธ์ต่อไป

ขั้นตอนที่ 4 หน่วยงานภาครัฐเข้ามาดูแล ตรวจสอบการเป็นนกออนุรักษ์ของชาวบ้านเสมอๆ ประสานกับตัวแทนชุมชน เป็นที่ปรึกษา ให้ความรู้และช่วยเหลือในเรื่องของการดูแลและอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์น้ำ

“ประสานกับผู้ใหญ่บ้าน หรือใครที่เป็นตัวแทน ให้รู้ว่าเราจะไปทำอะไรบ้าง จะไปให้ความรู้แจกพันธุ์ปลา พันธุ์สัตว์น้ำ สอนวิธีการเลี้ยง ให้ชาวบ้านช่วยกันดูแล ใส่ใจ ไม่จับปลาตอนที่มันวางไข่ จะทำให้มันสูญพันธุ์ เดี่ยวไม่มีไปจนถึงลูกหลาน และเราก็ให้ความช่วยเหลืออยู่เรื่อยๆประสานงานกับผู้ใหญ่บ้านอยู่ตลอดว่ามีปัญหาอะไร อยากให้ไปทำอะไร”

(สัมภาษณ์เจ้าหน้าที่คนที่ 2, 25 กันยายน 2554)

“มีการวางแผนงานก่อนว่าเราจะดำเนินการอย่างไรบ้าง ทำอะไรบ้างจะเป็นประโยชน์ที่สุดและใช้งบประมาณเท่าไร จากนั้นที่ๆเขาก็จะแบ่งงานกัน ใครทำอะไร ประชาสัมพันธ์ เป็นวิทยากร ตรวจสอบ”

(สัมภาษณ์เจ้าหน้าที่คนที่ 1, 24 กันยายน 2554)

“เทศบาลตำบลท่าขอนยาง มาแนะนำให้เลี้ยงปลา วิธีเลี้ยง เอาพันธุ์ปลามาแจกให้บ้านแต่ละหลังเลี้ยง บ้านละ 2 ถุงและไม่ให้ชาวบ้านจับปลาตอนที่มันวางไข่ แต่เราก็จับกินอยู่นะ เอามาแก้ออกินเลี้ยงตนเอง เป็นอาหาร”

(สัมภาษณ์คนในชุมชนคนที่ 5, 20 สิงหาคม 2554)

“ก็คนในหมู่บ้านนี้แหละเป็นอาสาสมัครกัน ช่วยกันทำความสะอาดแม่น้ำ ลำคลอง ไม่ทิ้งขยะลงในแม่น้ำช่วยกัน”

(สัมภาษณ์เจ้าหน้าที่คนที่ 3, 23 สิงหาคม 2554)

“ถ้าได้ยินผู้ใหญ่บ้าน หน่วยงานเขามาประกาศก็จะบอกต่อ บอกกัน บางคนแม้แต่ทำงาน ไปทำงานที่อื่นบางทีก็ไม่ได้ยิน ว่าเขาให้ทำอะไร เอาปลามาให้ ให้ดูแล ทำความสะอาด ช่วยกันไม่ทำความสกปรก ให้มันเน่าเสีย”

(สัมภาษณ์คนในชุมชนคนที่ 1, 12 สิงหาคม 2554)

ตอนที่ 4 วิเคราะห์เจตคติของชุมชนลุ่มน้ำซีต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์น้ำ

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์เจตคติของชุมชนลุ่มน้ำซีต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์น้ำ

ข้อ	รายการ	ค่าเฉลี่ย	SD.	ความเห็น
เจตคติต่อสภาพทั่วไปของลุ่มน้ำซี				
1.	ลุ่มน้ำซีเหมาะสำหรับใช้เป็นแหล่งเพาะพันธุ์สัตว์น้ำเพราะยังคงมีปลาน้ำจืดหลากหลายชนิด	4.36	0.34	มากที่สุด
2.	ลุ่มน้ำซีเหมาะสำหรับการประมงของประชาชน ในทุกฤดูกาล	3.87	0.65	มาก
3.	ลุ่มน้ำซีเป็นแหล่งน้ำสำหรับการเกษตรกรรมโดยเฉพาะ ในช่วงฤดูแล้งหรือในช่วงฝนทิ้งช่วง	3.90	0.73	มาก
รวม		4.04	1.72	มาก
แรงจูงใจต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำ				
4.	การกำหนดนโยบายที่ดีในการอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์น้ำ ลุ่มน้ำซีจะเป็นการช่วยเพิ่มปริมาณสัตว์น้ำ	3.22	0.69	ปานกลาง
5.	การกำหนดแผนงาน/โครงการที่ชัดเจนจะทำให้เกิดความสนใจที่จะเข้าร่วมกิจกรรมอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์น้ำมากขึ้น	4.10	0.50	มาก
6.	การอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์น้ำลุ่มน้ำซีอย่างถูกหลักการจะช่วยสนับสนุนให้ประชาชนมีอาชีพประมงที่มั่นคง	4.23	0.66	มาก
7.	การอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์น้ำอย่างถูกหลักการจะช่วยให้มีทรัพยากรสัตว์น้ำต่อไป	4.30	0.70	มาก
8.	การสร้างกฎระเบียบ ข้อบังคับ ในท้องถิ่นแต่ละพื้นที่จะทำให้ไม่มีการทิ้งขยะ สิ่งปฏิกูล ลงลุ่มน้ำซี	4.11	1.13	มาก
9.	การได้รับความช่วยเหลือด้านวิชาการอย่างถูก ต้องจะทำให้มีความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์น้ำมากขึ้น	4.64	0.67	มากที่สุด

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์เจตคติของชุมชนลุ่มน้ำชีต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์น้ำ (ต่อ)

ข้อ	รายการ	ค่าเฉลี่ย	SD.	ความเห็น
แรงจูงใจต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำ				
10.	การมีเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องมีการตรวจสอบ ติดตามผลการปฏิบัติงานด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์น้ำ จะทำให้อาสาสมัครหรือผู้นำชุมชน ตื่นตัวในการดำเนินการอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์น้ำลุ่มน้ำชี	4.66	0.83	มากที่สุด
11.	การที่มีองค์กรเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์น้ำจะช่วยให้เกิดเครือข่ายความร่วมมือมากขึ้น	4.21	0.69	มาก
รวม		4.18	0.73	มาก
การรับข้อมูลข่าวสาร				
12.	การรับทราบนโยบายของส่วนราชการต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์น้ำ	2.96	1.03	ปานกลาง
13.	การรับทราบแผนงาน/โครงการต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์น้ำลุ่มน้ำชี	2.52	0.67	ปานกลาง
14.	การทราบข้อมูลเกี่ยวกับการรณรงค์ให้ช่วยกันอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์น้ำลุ่มน้ำชี	3.17	1.76	ปานกลาง
15.	การได้รับข่าวสารเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำ ลุ่มน้ำชีจากหน่วยงานภาคเอกชน	3.40	1.26	ปานกลาง
รวม		3.01	1.18	ปานกลาง
การอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำลุ่มน้ำชีของประชาชน				
16.	การแนะนำ/ตักเตือน/ห้ามปราม ผู้ทิ้งขยะ สิ่งปฏิกูล ลงในลุ่มน้ำชีเพื่อเป็นการป้องกันมลพิษทรัพยากรน้ำ	3.76	1.32	มาก
17.	การทำตนเป็นตัวอย่างที่ดีในการไม่ทิ้งขยะ สิ่งปฏิกูล และของเสียลงในลุ่มน้ำชี	3.23	0.27	ปานกลาง
18.	การแจ้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องหากพบการปล่อยของเสีย ลงในลุ่มน้ำชี	3.05	0.60	ปานกลาง

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์เจตคติของชุมชนลุ่มน้ำซีต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์น้ำ (ต่อ)

ข้อ	รายการ	ค่าเฉลี่ย	SD.	ความเห็น
19.	การชักชวนผู้นำชุมชน อาสาสมัคร ฯ ให้ร่วมกันดูแล รักษา น้ำ ลุ่มน้ำซีให้ใสสะอาด ไม่เกิดการเน่าเสีย	3.12	0.75	ปานกลาง
รวม (n=360)		3.29	0.74	ปานกลาง

จากตารางที่ 1 พบว่า คนในชุมชนลุ่มน้ำซีมีเจตคติต่อสภาพทั่วไปของกลุ่มน้ำซีโดยรวมในระดับมาก คือ มีค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นเท่ากับ 4.04 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.72 โดยคิดว่าลุ่มน้ำซีเหมาะสำหรับใช้เป็นแหล่งเพาะพันธุ์สัตว์น้ำเพราะยังคงมีปลาน้ำจืดหลากหลายชนิดมีค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นสูงสุด มีค่าเท่ากับ 4.36 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.34 และมีค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นน้อยที่สุดในข้อ 2 คือ ลุ่มน้ำซีเหมาะสำหรับการประมงของประชาชน ในทุกฤดูกาลมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.87 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.65

มีแรงจูงใจต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำโดยรวมในระดับมาก คือมีค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นเท่ากับ 4.18 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.73 ซึ่งการมีเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องมีการตรวจสอบ ติดตามผลการปฏิบัติงานด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์น้ำ จะทำให้อาสาสมัครหรือผู้นำชุมชน ตื่นตัวในการดำเนินการอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์น้ำลุ่มน้ำซีมีค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 4.66 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.83 และมีค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นน้อยที่สุดในเรื่องการกำหนดนโยบายที่ดีในการอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์น้ำ ลุ่มน้ำซีจะเป็นการช่วยเพิ่มปริมาณสัตว์น้ำ มีค่าเท่ากับ 3.22 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.69

คนในชุมชนมีการรับข้อมูลข่าวสารจากภาครัฐโดยรวมในระดับปานกลาง คือมีค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นเท่ากับ 3.01 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.18 ซึ่งการได้รับข่าวสารเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำ ลุ่มน้ำซีจากหน่วยงานภาคเอกชนคนในชุมชนมีค่าเฉลี่ยของความเห็นมากที่สุด มีค่าเท่ากับ 3.40 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.26 และมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นในเรื่องการรับทราบแผนงาน/โครงการต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์น้ำลุ่มน้ำซีน้อยที่สุด ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.52 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.67

การอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำลุ่มน้ำซีของประชาชนโดยรวมในระดับปานกลาง คือมีค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นเท่ากับ 3.29 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.74 ซึ่งการแนะนำ/

ตกเดือน/ห้ามปราม ผู้ทิ้งขยะ สิ่งปฏิกูล ลงในคู่ม่น้ำชีเพื่อเป็นการป้องกันมลพิษทรัพยากรน้ำมีค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 3.76 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.32 และการแจ้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องหากพบการปล่อยของเสีย ลงในคู่ม่น้ำชีมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.05 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.60

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY